

Обяснителна записка

към Годишен финансов отчет на Община

Шумен към 31.12.2021 г.

Счетоводният отчет на Община Шумен към 31.12.2021 г. е изгoten на база обобщени оборотни ведомости на второстепенните разпоредители с бюджетни средства и оборотната ведомост на общинска администрация Шумен.

През 2021 Община Шумен спазва Счетоводната политика за 2020 година, включваща съвкупност от принципи, изходни положения, концепции и правила за отчитане на нейната дейност.

При съставянето на счетоводният отчет са прилагани указанията на Министерство на финансите, дадени с ДДС № 20/2004 г., ДДС №14/2013 г., разработената счетоводна политика и допълнителните указания на Министерство на финансите.

Амортизационната политика на общината е разработена на основание Указание на Министерство на финансите, дирекция „Държавно съкровище“ – ДДС № 05/30.09.2016 г., както и в съответствие с изискванията на т.7.1 от Националния счетоводен стандарт 4 Отчитане на амортизациите.

Спазени са утвърдените с счетоводната политика принципи на:

Текущо начисляване на приходите и разходите, предпазливост, съпоставимост на приходите и разходите, предимство на съдържанието пред формата.

Счетоводното отразяване на движението на паричните средства се извършва съгласно утвърдения индивидуален сметкоплан, разработен в съответствие със Закона за счетоводството, ДДС № 20/2004 г. и ДДС №14/2013 г. на МФ.

Всички получавани средства по бюджета, сметките за средства от Европейския съюз и други сметки и дейности са отразявани по счетоводни сметки, съгласно вида им.

При изготвянето на сборната оборотна ведомост са осчетоводени всички разходи и приходи, относящи се за 2021 г., включително разходите за амортизации, корективи по задължения и вземания към местни лица, корективи за неусвоени помощи и дарения. Начислени са разходите за провизии за персонала, както и приписаните приходи и разходи за предоставено безвъзмездно право на ползване и наеми, в съответствие с изискванията на ДДС № 20/2004 г., ДДС №14/2013 г., ДДС 05/2016, както и издадените през следващите години от Министерство на финансите – дирекция „Държавно съкровище“ писма и указания по отделни въпроси, свързани с отчетността на бюджетните организации.

Вземанията и задълженията са осчетоводени на принципа на текущото начисляване и са отразени по сметки от групи 40, 41 и 48.

Просрочията са осчетоводени по задбалансови сметки 991 и 992,

Дяловото участие в търговски дружества е отразено по сметки от група 51.

Върху реализираните приходи съгласно чл. 4, ал.1 от Закона за корпоративно подоходно облагане през 2021 г. е начислен 2 % данък, отчетен по сметка 4512.

Второстепенните разпоредите с бюджетни кредити с отделен Булстат се отчитат самостоятелно по ЗДДС и ЗКПО.

В общината се обобщават отчети на 64 второстепенни разпоредители с бюджетни кредити. През 2021 г. няма промяна във второстепенните разпоредители с бюджетни кредити.

Счетоводният баланс е основна съставна част на финансовия отчет. В него се съдържа информация за оценка на имуществото и финансовото състояние на общината. Отчетността на Община Шумен се организира в три стопански области:

- бюджети;
- сметки за средства от Европейския съюз;
- други сметки и дейности.

Провизии

Към 31 декември са начислени провизии за вземания на общината по групи, както следва: наеми, такси за детски градини и ясли, съдебни вземания и други подобни.

Провизираните вземания са класифицирани в две групи: трудно събирами – след изтичане на 180 дни от крайния срок на погасяване, провизирани с 50 % от номиналната стойност и несъбирами – при погиване на дължника, обявяването му в несъстоятелност и ликвидацията му, изтичане на погасителната давност, провизирани на 100 % от номиналната стойност на вземането.

I. Група „Бюджети”

1. Сметки от раздел 1 „Сметки за капитали и заеми”

Салдото по сметка 1001 – „Разполагаем капитал” не се променя през 2021 г. Няма промени и по сметка 1101 „Акумулиран прираст / намаление от бюджетни дейности”.

През 2021 г. Община Шумен е намалила дългосрочното задължение по облигационен заем с дължимия текущ дял за годината в размер на 1 500 121,62 лв. Същото е отразено по дебита на сметка 1522 „Дългосрочни общински ценни книжа във валута” и кредита на сметка 1524 „Текущ дял на общински ценни книжа”. При плащането на главницата е закрито задължението по текущия дял.

Остатък по главница към 31.12.2021 г. – 750 061,00 лв.

Дългосроченият кредит за съфинансиране на ОП „Околна среда” – проект „Воден цикъл на гр.Шумен – II етап” с първоначален размер 3 216 524 лв. е с остатък към 31.12.2021 г. 1 194 423,97 лв.

През отчетната година не са допуснати просрочия по главници и лихви на ползваните заеми.

2. Сметки от раздел 2 „Сметки за ДМА и ДНА”

Всеки придобит дълготраен актив се оценява по справедлива стойност, ако е получен безвъзмездно, по цена на придобиване – ако е закупен и по себестойност, ако е придобит по стопански начин.

Възприет е принцип на преглед за преоценка веднъж на две години и ако се установят очевидно занижени или завишени стойности се извършва преоценка. Този принцип се отнася както за материалните, така и за нематериалните дълготрайни активи.

По сметка 2071 „Незавършено строителство” са отчетени на салдо обекти, изграждането на които продължава през 2022 г. и при получаване на пълна сметна стойност ще бъдат заведени разграничено, съобразно характера и вида си.

Със Счетоводната политика за 2020 г. остава непроменен стойностния праг на същественост за признаване на ДМА в размер

над 1000 лв. (хиляда лева). Стойностния праг се прилага от всички разпоредители, консолидирани от Община Шумен.

За класифицирането на нематериалните дълготрайни активи се прилага праг на същественост 1000 лв. Лицензионните права за ползване на програмните продукти се признават балансово, независимо от стойността, за която са придобити. Текущо изплатените разходи за поддръжка на нематериалните дълготрайни активи се отчитат като текущи разходи.

Отчетната стойност на дълготрайните активи към 31.12.2021 г. е 192 818 980,47 лв.

Отчетната стойност на напълно амортизираните неотписани ДМА в общинска администрация е 5 120 847,69 лв.

За активи, които за които е установено, че са с изчерпан полезен срок към 01.01.2017 г., както и за тези извън употреба амортизационната норма е 0%.

Оценката на ДМА, които към края на 2021 г. са в процес на придобиване не е приложена поради процесът на придобиване е в начален стадий и сумите са в несъществен размер спрямо целия обем на активите. Поради тази причина не може обективно да се направи разумна приблизителна оценка.

3. Сметки от раздел 3 „Сметки за материални запаси и конфискувани активи”

Методът на изписване на материални запаси и ценности е определен в счетоводната политика на Община Шумен - прилага се метода Fi-fo (първа входяща – първа изходяща). При изписване (отписване или брак) на материали, осчетоводени в сметка 3020 „Материали”, изписването да става от “най – старата” наличност.

Само изписването на хранителни продукти се осъществява по метода “средно претеглена цена”.

4. Сметки от раздел 4 „Сметки за разчети -вземания и задължения”

По сметка 4261 „Подотчетни лица” формираното салдо е 2500 лева при СОУ „Сава Доброплодни” и 150 лв. в ОП ОЖИ.

По сметка 4512 – „Разчети за корпоративни данъци” като салдо е формиран размера на данъка върху приходите от стопанска дейност на Община Шумен и нейните второстепенни разпоредители с бюджет по ЗКПО за 2021 г., дължим през месец юни 2022 г. в размер на 190 714,85 лв.

По сметка 4544 са начислени данък недвижими имоти и такса битови отпадъци за имотите, собственост на Община Шумен за периода 2016-2021 година в размер на 243 969,06 лв.

С Решения на Общински съвет от бюджетната сметка на Община Шумен са предоставени вътрешни заеми към сметки за средства от Европейския съюз по оперативни програми, като дължимите към 31.12.2021 г. са отразени в дебита на сметка 4624 – „Временни безлихвени заеми за СЕС” – 3 181 574,93 лв. Същите са отразени огледално по сметка 4614 – Временни безлихвени заеми от общински бюджети в оборотна ведомост на СЕС по оперативни програми.

5. Сметки от раздел 5 „Сметки за финансови активи”

Касовата наличност към 31.12.2021 год. по сметка 5011, съответно § 95-11 „Касова наличност в лева“ е 2 399.31 лв. и е формирана от постъпления в отдел „Местни данъци и ТБО“, в общински предприятия и Регионален исторически музей след срока за зануляване на разплащателните сметки.

Постъпленията са реализирани в периода 27 - 31 декември 2021 г. Описаните разпоредители осъществяват дейност непрекъснато, включително в почивни дни и официални празници предвид характера на дейността си. Касовият поток е реално отразен по паричните отчети от фискални устройства на предприятията.

Отразяване на промените в дела на инвестициите на Община Шумен се извършва на основата на ГФО на свързаните лица, в които общината има пряко участие, като счетоводните записвания се взимат от общината като първостепенен разпоредител. Община Шумен е отразила промените в капитала (където са формирани такива) за своите дружества. Капиталът на търговските дружества с над 50 % общинско участие се отразява по сметки 5111 – „Мажоритарни дялове и акции“ (при 100 %), 5113 – „Дялове и акции на асоциирани предприятия“ (от 20% до 50%) , 5114 – „Други дялове и акции“ (под 20 %).

Към 31.12.2021 г. Община Шумен има дялово участие в следните търговски дружества:

	ДРУЖЕСТВО	ОБЩИНСКО УЧАСТИЕ %	счетов. сметка
1	"ДКЦ -I -ШУМЕН" ЕООД	100	5111
2	"ДЦ "ДЕНТ" - Шумен ЕООД	100	5111
3	"МЕДИКО-ТЕХНИЧЕСКА ЛАБОРАТОРИЯ" ЕООД	100	5111
4	"Комплексен онкологичен център" ЕООД	100	5111

5	"МБАЛ" АД	20,31	5113
6	"В И К " ООД	23	5113
7	"ОБЩИНСКА БАНКА" АД	0,023	5114
8	"ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК ШУМЕН" АД	40	5113

6. Сметки от раздел 6 „Сметки за разходи”

Разходите на Община Шумен се отразяват по дебита на сметки от раздел 6 „Разходи” на СБП на начислена основа. На аналитично ниво се отчитат и разходите за стопанската дейност.

По сметка 6029 се отчитат външните услуги, извършвани на Община Шумен. Високият дебитен оборот е основно от дейност чистота, която се отчита в сметката. Разходите в дейността са планирани и определени в план-сметка за 2021 г.

По сметка 6075 и 6076 са отчитани Разходите за придобиване на инфраструктурни обекти и основния ремонт на инфраструктурни обекти, чрез външни доставки. Направените разходи по тези сметки са включени в Разчета (плана) за капиталови разходи за 2021 г.

По сметки от гр. 620 „Разходи за финансова услуги и комисионни” се отчитат разходите за банково обслужване, обслужване на ОЦК и разходи за застраховки.

С решение на Общински съвет е създаден фонд за лечение. Ежегодно с бюджета на Община Шумен се планират средствата за този фонд за годината. Разходите се отчитат по сметка 6421 – „Текущи помощи за домакинства”. По сметката се отчитат помошите за лечение, за компенсации на пътувания и пътни карти, отпусканы по решение на Общинския съвет.

По сметка 6464 „Капиталови трансфери за нефинансови предприятия от сектор „Държавни предприятия” са отчетени 219 782 лв., разпределени както следва:

- 100 000,00 лв., за нуждите на „МБАЛ-Шумен“ ЕАД
- 119 782,00 лв. средства за медицинска апаратура за нуждите на ДКЦ I Шумен ЕООД

Определеното финансиране на народни читалища и спортни клубове се отчитат по сметка 6451 – „Субсидии и други тещущи трансфери за нестопански организации”.

7. Сметки от раздел 7 „Сметки за приходи и нетни трансфери между бюджетни предприятия”

Община Шумен събира приходи с данъчен и неданъчен характер и такива от стопанска дейност. Приходите от данъци и такси се отчитат на касова основа.

По-важните категории приходи за 2021 година са:

Данъчни приходи – 12 897 934 лв

Приходи и доходи от собственост – 4 938 258 лв.

Общински такси – 9 339 743 лв., в това число такса битови отпадъци – 7 361 504 лв.

Приходите от стопанска дейност се отчитат на аналитично ниво. Дебитни салда по сметки в частта на раздел 7 – „Приходи” са данък върху приходите от стопанска дейност, отчитани в сметка 7190 и данъка върху добавената стойност, отчитан по сметките от приходи, за които се отнасят.

8. Сметки от раздел 9 „Сметки за задбалансови активи”

В задбалансови сметки се отчитат чужди активи и материални запаси, поети задължения по договори, просрочени вземания и задължения и други.

По сметка 9200 „Поети задължения” салдото на 31.12.2021 г. е 26 310 028,67 лв. Увеличението спрямо 2021 г. основно се дължи на сключване на нови договори по ЗОП, обхващащи доставки през 2021 и следващи години.

Представените банкови гаранции в полза на Община Шумен са отчетени по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства” в размер на 1 413 620,72 лв.

Обезпеченията – предоставени дълготрайни материални активи по реда на ипотеките, във връзка с договора за заместване в дълг на „Общински пазари – Шумен“ ЕООД са в размер на 558 389,46 лв. и са осчетоводени по сметка 9231 „Представени дълготрайни активи и материални запаси в залог и ипотека“. Към 31.12.2021 г. ипотеката не е заличена.

Обезпеченията, предоставени по реда на особените залози по емитирания общински облигационен заем и заем от Фонд „ФЛАГ“ са в размер на 27 859 981,33 лв. и са осчетоводени по сметка 9233 „Обезпечени задължения по реда на особените залози“.

Просрочените вземания и задължения са отчетени по съответствие в гр. 991 „Статистика за просрочени вземания“ и гр. 992 „Статистика за просрочени задължения“. Към 31.12.2021 г. Община Шумен няма просрочени задължения към доставчици.

II. Група „Сметки за средства от Европейския съюз“

Общината през 2021 г. работи по оперативни програми:

- Развитие на човешките ресурси;
- Административен капацитет;
- Региони в растеж;
- Техническа помощ;
- Наука, образование за интелигентен растеж.

Постъпленията по проекти от трансфери за 2021 г. възлизат на 3 935 229,30 лв.

Преходен остатък към 01.01.2021 г.	1 774 629,06 лв.
Постъпления общо през 2021 г.	5 401 413,89 лв.
Разходи през 2021 г.	5 587 710,38 лв.
Преходен остатък към 31.12.2021 г.	1 588 332,57 лв.

Община Шумен към 31.12.2021 г. е получила средства по оперативни програми от следните ведомства:

- МТСП – 295 592 лв.
- Министерство на здравеопазването – 13 663 лв.
- Министерство на образованието и науката – 1 247 078 лв.
- Национален фонд – 2 257 530 лв.

III. Група „Други сметки и дейности”

В група „Други сметки и дейности” се отчитат набирателни сметки на Община Шумен. Разкрити са три набирателни сметки:

- сметка депозити и гаранции – в нея се събират чужди средства под формата на гаранции и депозити;
- сметка по чл.34, ал.6 от Закона за собствеността и ползването на земеделски земи;
- сметка по чл.29, ал.2 от Закона за общинската собственост.

Приложимост на принципа на действащо предприятие съгласно Закона за счетоводството – Община Шумен е действащо предприятие и ще остане такова и за в бъдеще. В качеството си на бюджетна организация съгласно ЗПФ, Община Шумен няма намерение, нито необходимост да ликвидира или значително да намали обема на своята дейност. Не са идентифицирани събития и условия, които могат да породят съмнения относно способността на Община Шумен да функционира като действащо предприятие.

Изложените данни във финансовия отчет на Община Шумен дават вярна и пълна информация за имущественото и финансово състояние на общината. Отчетът е изгoten при спазване на основните принципи и действащото законодателство в областта.

Съгласувал:

ДЕСИСЛАВА ПЕТРОВА
Директор на дирекция БФЧР

Изготвил: Росица Матеева
Началник отдел ЕБС

